

**Notă de prezentare a proiectului de ordin
pentru completarea și modificarea unor ordine ale președintelui
Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei**

Obiective

Documentul care face obiectul prezentei note:

- Precizează termenul limită de transmitere la ODPE de către OPE a notificărilor fizice aprobate corectate în cazul aprobării unor contestații la confirmările de tranzacții încheiate în piața de echilibrare.
- Precizează formulele de determinare a poziției nete contractuale și modul de calcul al dezechilibrului pentru PRE-SN.
- Precizează posibilitatea translatării ofertei la creștere de putere și posibilitatea introducerii ofertei la reducere de putere pentru UD cu NF inițială nulă la care s-a modificat NF după ora de transmitere a ofertei zilnice pe PE, dar nu ca urmare a unei dispoziții de dispecer.
- Modifică modul de redistribuire a venitului respectiv costului suplimentar provenit din echilibrarea sistemului, proporțional cu aportul PRE la reducerea dezechilibrului sistemului, respectiv la amplificarea dezechilibrului sistemului în fiecare interval de dispecerizare.

Consultări precedente

A. Documentul de discuție

Documentul de discuție a fost publicat pe site-ul ANRE în data de 7 aprilie 2015.

Documentul de discuție a avut ca obiectiv modificarea:

1. modului de stabilire a obligațiilor de plată a energiei de echilibrare,
2. modului de calcul al dezechilibrului de la notificarea fizică,
3. modalității de determinare a penalității pentru dezechilibrul de la notificarea fizică a unei UD,
4. penalizării livrării parțiale a energiei de echilibrare și
5. modului de redistribuire a veniturilor și costurilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului.

Aceste modificări sunt necesare pentru:

- uniformizarea modului de plată a energiei în piața de echilibrare similar cu modul de plată practicat în celelalte piețe concurențiale, respectiv la cantitatea contractată și penalizarea nerealizării obligațiilor contractuale;
- stimularea participanților de a respecta programele de funcționare asumate și notificate la OTS prin penalizarea abaterilor față de acestea;
- redistribuirea veniturilor/costurilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului către acele PRE care au contribuit la reducerea dezechilibrului sistemului, respectiv la amplificarea dezechilibrului sistemului în fiecare interval de dispecerizare.

La acest document s-au primit observații și urmare a analizei acestora și a rezultatelor simulărilor efectuate, documentul a suferit modificări, după cum urmează:

- Au fost făcute reformulări și revizuirii de termeni utilizați.

- A fost modificat modul de redistribuire a costului suplimentar/venitului suplimentar provenit din echilibrarea sistemului către PRE proporțional cu aportul fiecărei PRE la dezechilibrul/echilibrul sistemului din fiecare interval de dispecerizare. În cazul venitului suplimentar, acesta este redistribuit proporțional cu suma dezechilibrelor în modul din intervalele de dispecerizare în care respectiva PRE a înregistrat dezechilibre de semn opus dezechilibrului sistemului raportată la suma dezechilibrelor în modul din intervalele de dispecerizare ale tuturor PRE care au înregistrat dezechilibre de semn opus dezechilibrului sistemului. În cazul costului suplimentar, acesta este redistribuit proporțional cu suma dezechilibrelor în modul din intervalele de dispecerizare în care respectiva PRE a înregistrat dezechilibre de același semn cu dezechilibrul sistemului raportată la suma dezechilibrelor în modul din intervalele de dispecerizare ale tuturor PRE care au înregistrat dezechilibre de același semn cu dezechilibrul sistemului.
- În scopul stimulării participanților la piață de a notifica programul de producție real și a contracta corespunzător energia, a fost limitată aplicarea dispozițiilor de dispecer implicite la o cantitate de energie egală cu cea obținută de UD respectivă cu o viteză de încărcare/descărcare care duce la atingerea noului palier de putere în 30 de minute. În acest fel, notificarea unei variații de putere care depășește posibilitățile de realizare a acesteia este penalizată atât prin dezechilibrul de la notificare cât și prin prețul pieței de echilibrare.
- A fost introdusă posibilitatea translatării ofertei la creștere de putere și introducerea ofertei la reducere de putere în cazul modificării NF, pentru UD care au NF inițială nulă, în urma tranzacțiilor pe PI. Prin această prevedere este facilitat accesul pentru tranzacționarea energiei care poate fi produsă de UD cu NF inițială nulă.
În urma revizuirii *Documentului de discuție* a rezultat *Documentul Proiect I*

B. Documentul Proiect I

Documentul Proiect I a fost publicat pe site-ul ANRE în data de 2 iulie 2015 însoțit de o sinteză a cinci din cele unsprezece simulări efectuate.

La acest document principalele observații au fost:

- AFEER a solicitat aprobarea imediată a posibilității translatării ofertei la creștere de putere și introducerea ofertei la reducere de putere în cazul modificării NF, pentru UD care au NF inițială nulă, în urma tranzacțiilor pe PI.
- AFEER, OMV Petrom și GEN-i au solicitat renunțarea la dispozițiile de dispecer implicite aplicate pentru toate cazurile de modificare a notificării fizice aprobate sau să se aplice doar în cazurile existenței unei dispoziții de dispecer. Aplicarea dispoziției de dispecer implicite numai pentru dispozițiile de dispecer a fost solicitată și de Hidroelectrica.
- UNO-DEN a solicitat ca dispoziția de dispecer implicită să se aplice simetric față de momentul modificării NF aprobate (să înceapă cu „x” minute înainte și să se termine cu „x” minute după). Această propunere a fost argumentată cu inițiativa ENTSO-E System Operation Committee (SOC) de aprobare în ședința din data de 11 iunie 2015 de la Bruxelles a transmiterii către ACER a propunerii de a include în NC LFC&R (codul de rețea privind controlul sarcinii/frecvenței și rezervele) cerința ca, în limita capacităților tehnice, PRE-urile din Europa continentală și nordică să asigure distribuția liniară a modificării puterii active a unităților dispecerizabile și a consumurilor între intervalele de decontare pe perioada convenită între OTS-urile din aria de reglaj, respectiv 10 minute (să înceapă cu cinci minute înainte de terminarea intervalului de decontare și să se termine cu cinci minute după începerea intervalului de decontare următor). SOC menționează că această prevedere nu trebuie să se aplice în cazul activării rezervelor sau ca urmare a dispozițiilor de dispecer.
- AFEER și GEN-i au solicitat reanalizarea ansamblului de reguli propuse (coeficienții pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare și cei pentru abaterea de la notificare) din perspectiva motivării PPE-urilor de a livra întreaga energie contractată ca urmare a unei dispoziții de dispecer. Menționăm că au fost efectuate 11 simulări pentru lunile august și decembrie 2014 cu diferite valori ale coeficienților pentru penalități și în toate cazurile s-

au evidențiat costuri mai mari decât încasările pentru energia de echilibrare, din dezechilibrul PRE plus penalitatea pentru nelivrarea energiei de echilibrare. Astfel penalizarea pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare este realizată practic în toate situațiile.

- În cadrul DGPE a fost analizată influența creșterii taxei pentru dezechilibrele de la notificare pe un eșantion de 22 participanți cu dezechilibre de la notificare semnificative în raport cu valorile notificate și cu notificări medii lunare peste 2 MWh/h. Cantitățile de energie înregistrate ca dezechilibru de la notificare, exprimate ca procent din cantitatea de energie notificată, sunt prezentate în tabelul următor:

	august 2014		decembrie 2014	
	pozitiv	negativ	pozitiv	negativ
	%	%	%	%
valoarea medie	12.78	37.98	12.58	24.51
minim	0.85	19.53	1.34	7.93
maxim	54.99	68.31	34.7	62.11

Valoarea taxei lunare rezultate din dezechilibrele de la notificare a fost comparată cu veniturile calculate pentru cantitatea de energie notificată la un preț considerat ca putând fi realizat de producători și anume PIP mediu la gol înregistrat pe PZU. Prețurile medii înregistrate pe platformele OPCOM în lunile august 2014 și decembrie 2014 sunt prezentate în tabelul următor:

	Prețuri medii (lei)	
	August 2014	Decembrie 2014
PZU	138.49	178.99
PZU-gol	123.99	132.26
PI	139.83	156
PCCB	176.58	175.59
PCCB-NC	166.33	177.68
OTC	167.93	172.6
Preț considerat	123.99	132.26

Pentru eșantionul considerat, a fost calculată media ponderată a valorii taxei pentru dezechilibrul de la notificare raportată la veniturile calculate. Valorile rezultate sunt prezentate mai jos:

	August 2014	Decembrie 2014
media ponderată	2.28 %	1.55 %
media aritmetică	2.25 %	1.74 %
minim	1.2 %	1.01 %
maxim	3.85 %	4.08 %

În baza celor de mai sus DGPE a considerat că, la nivelul întregii piețe de echilibrare, valoarea taxei pentru dezechilibrul de la notificare nu va avea un impact negativ semnificativ în veniturile obținute de participanții la piața de echilibrare.

- În urma revizuirii *Documentului Proiect I* a rezultat *Documentul Proiect II*

C. Documentul Proiect II

Documentul Proiect II a fost publicat pe site-ul ANRE în data de 6 ianuarie 2016, cu următoarele modificări:

- Propunerea DGPE pentru coeficienții utilizați în calculul taxei pentru dezechilibrul de la notificare și a penalității pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare:
 - o pentru Dezechilibre de la Notificare pozitive: a=1; b=0%; c=0%; d=5% ;
 - o pentru Dezechilibre de la Notificare negative: a=1; b=0%; c=3%; d=0%.
 - o pentru livrarea parțială a Energiei de Echilibrare: a=0; b=0%; c=100%;

- Având în vedere complexitatea modificărilor care trebuie aduse sistemului informatic al pieței de echilibrare, solicitările participanților precum și lipsa unei prevederi clare la nivel european, implementarea dispozițiilor de dispecer implicite s-a eliminat (se are în vedere implementarea ulterioară).
- OPCOM a solicitat completarea prevederilor privind datele care trebuie transmise în vederea decontării, menționarea unui termen limită de transmitere a datelor necesare calculului poziției nete contractuale a PRE precum și reformulări pentru o mai bună claritate. În urma analizei am propus modificarea corespunzătoare a articolului 2 și a articolului 3 aliniatul 2 din anexa la ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei nr. 115/2014 pentru aprobarea „Regulilor privind decontarea lunară a obligațiilor de plată în piața de echilibrare și a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea”.
- La solicitarea UNO-DEN a fost inclus modul de calcul al poziției nete contractuale pentru PRE-SN (PRE Schimburi Neplanificate) menționat în scrisorile ANRE nr. 9755/27.03.2008, respectiv 3264/24.01.2013.

La acest document au transmis puncte de vedere Complexul Energetic Oltenia, CEZ, SDFEE Electrica SA, OMV Petrom, Romgaz, Asociația Română pentru Energie Eoliană (RWEA), CNTEE Transelectrica SA, OPCOM, Direcția Generală Acces la Rețea și Autorizare în Domeniul Energiei Electrice și Direcția Juridică. Sinteza observațiilor este prezentată în anexă, principalele aspecte care au fost acceptate fiind prezentate mai jos:

- OPCOM, CNTEE Transelectrica SA și Electrica au solicitat termen de intrare în vigoare a reglementării mai mare și aplicarea de la începutul lunii.
- Au fost identificate câteva articole din Codul Comercial care necesită a fi abrogate.
- Au fost propuse reformulări și renumerotarea articolelor din anexă pentru o mai mare claritate.
- Excepția PRE-SN și PRE-agent de transfer de la redistribuirea venitului suplimentar, respectiv costului suplimentar provenit din echilibrarea sistemului deoarece aceste PRE nu participă la reducerea respectiv la amplificarea dezechilibrului sistemului. Dezechilibrele PRE-SN se datorează schimburilor neintenționate de energie cu sistemele energetice vecine și nu necesită activarea unei energii de echilibrare iar PRE-agent de transfer nu înregistrează dezechilibre nici în cazul apariției unei congestii pe liniile de interconexiune relevante deoarece aplicarea măsurilor de redispecerizare/schimburi în contrapartidă/restricționare este în sarcina OTS.
- A fost specificat modul de **determinare a obligațiilor de plată pentru managementul congestiilor și anume pe baza cantităților de energie livrate din tranzacțiile marcate ca utilizate pentru managementul congestiilor.**
- Au fost simplificate formulele de determinare a cantităților de energie de echilibrare livrate, cantităților de energie de echilibrare din energia de echilibrare contractate care nu au fost livrate și respectiv dezechilibrelor de la notificare.
- Având în vedere posibile variații ale energiei livrate independente de voința producătorului semnalate de RWEA și Romgaz, în urma analizei efectuate, considerăm justificat ca taxa pentru dezechilibrul de la notificare să nu se aplice pentru variațiile datorate unei erori rezonabile de prognoză în cazul energiei eoliene și fotovoltaice, respectiv influenței funcționării în reglaj primar pentru celelalte UD. Valoarea propusă de 2,5% din puterea instalată a rezultat ca eroare de prognoză medie pentru un orizont de două-trei ore atât în cazul energiei eoliene („Integrarea energiei eoliene în Sistemele publice de alimentare – Statul German de Artă”, ISET¹), cât și fotovoltaice (“Studiu privind prognoza energiei produse din surse fotovoltaice”, ICEMENERG – ICPE – VISUAL NETWORK, 2013). Pentru celelalte UD, propunem valoarea de 0,5%, justificată de semibanda de reglaj primar.

¹ Sursa: „<http://www.eoliene.eu/distrugerea-miturilor-energiei-eoliene/mit-energia-eoliene-este-nesigura.html>”

În urma analizei propunerilor facute de OPCOM privind introducerea formulelor de determinare a prețurilor de deficit și excedent în PE și a formulei de determinare a costurilor și veniturilor suplimentare provenite din echilibrare, în data de 18.03.2016 a fost organizată o întâlnire cu OPCOM și OTS în vederea clarificării solicitărilor. În urma discuțiilor avute, s-a constatat că la simulările efectuate, prețurile de deficit și de excedent din piața de echilibrare au fost determinate eronat, pe baza cantităților de energie de echilibrare contractate. La solicitarea ANRE, OPCOM a refăcut calculul prețurilor de deficit și de excedent pe baza cantităților de energie de echilibrare livrate. În urma analizei rezultatelor simulării, s-a constatat o dispersie foarte mare a prețurilor de la un interval de decontare la altul precum și prețuri foarte mari în intervalele orare în care cantitățile de energie de echilibrare livrate au fost mult mai mici față de cantitățile de energie contractate. Au fost indentificate patru intervale orare în care valorile prețurilor în piața de echilibrare au atins valori între 1.275,80 lei/MWh și 364.141,26 lei/MWh, precum și posibilitatea înregistrării unor prețuri negative în situația în care valoarea penalităților pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare depășește valoarea energiei de echilibrare contractate.

Având în vedere că modificarea criteriului de penalizare a livrării parțiale a energiei de echilibrare, rularea altui set de simulări și analiza acestora va conduce la o propunere de modificare a regulilor din piața de echilibrare privind plata energiei de echilibrare și calculul dezechilibrului de la notificare al UD ce va trebui să facă obiectul unei noi consultări publice, propunem promovarea în această etapă a modificărilor aduse ordinelor ANRE cuprinse în documentul Proiect II, și anume:

- Completarea Ordinului ANRE nr. 115/2014 cu precizarea termenului limită de transmitere la ODPE de către OPE a notificărilor fizice aprobate corectate în cazul aprobării unor contestații la confirmările de tranzacții încheiate în piața de echilibrare.
- Modificarea și completarea Ordinului ANRE nr. 35/2010 cu formulele de determinare a poziției nete contractuale și modul de calcul al dezechilibrului pentru PRE-SN.
- Modificarea Ordinului ANRE nr. 32/2013 cu precizarea translatării ofertei la creștere de putere și posibilitatea introducerii ofertei la reducere de putere pentru UD cu NF inițială nulă la care s-a modificat NF după ora de transmitere a ofertei zilnice pe PE, dar nu ca urmare a unei dispoziții de dispecer.
- Modificarea Ordinului ANRE nr. 60/2013 cu modul de redistribuire a venitului respectiv costului suplimentar provenit din echilibrarea sistemului.

Analiza de impact

Apreciem că proiectul propus pentru completarea și modificarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei va conduce la:

- Creșterea lichidității PI prin introducerea posibilității translatării ofertei la creștere de putere și introducerea ofertei la reducere de putere în cazul modificării NF, pentru UD care au NF inițială nulă.
- Redistribuirea echitabilă a costurilor/veniturilor suplimentare astfel încât să reflecte corect aportul fiecărei PRE la dezechilibrul/echilibrul sistemului din fiecare interval de dispecerizare;
- Reducerea impactului asupra participării PRE-urilor la redistribuirea veniturilor/costurilor suplimentare prin creșterea numărului de PRE-uri care sunt afectate de redistribuire.